

Изази субјотом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НИЈУ и ХЕРЦЕГОВИЈУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5. фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштомском
упутницом непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цети-
ње, или отплатити новина
на коју драго пошту, а коме је
наручије, може се претплатити
код г. *Петра Рамадановића*, К. Ц.
агента у Котору, а у Србији код
г. *Мите Стајића* књижара у *Био-
град*. Дописи се шаљу уред-
ништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку
рјеч или за број од пет цвџа-
ра по 8 новчака за први пут, а
за сваки даљи пут по 2 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Прве два броја „Гласа Црногорца“, за идуће пола године, шаљемо свима нашим досадашњим претплатницима.

Ко жели и даље примати „Глас Црногорца“, а није послао претплату за идућу четврт, нека одмах пошаље претплату, јер ће му се иначе лист обуставити.

АДМИНИСТРАЦИЈА

ЗВАНИЧНИХ ЛИСТОВА.

ДВРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њ. В. В. Књаз и Књагиња Престолонаследници пошли су у суботу у Бар.

— Њ. С. Књаз Петар Карађорђевић са својим синовима, Књажевима Ђорђем и Александром, стигао је данас на Цетиње.

— Прошло суботе, 14 јула по н. к., као на дан народне светковине француске републике, овдјешњи француски министар г. Де Ла-Булинијер држао је благодарчење у капели католичкој, а послје у свом стану примао честитања. Од стране Њ. В. Господара ишао је да честита г. кап. Ђуриновић, а од стране књажевске владе министар иностраних дјела г. војвода Гавро Вуковић са персоналом подручног му министарства. За вријеме примања пред легијацијом свирала је војена музика.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 7 јула.

На ниже доносимо званично саопштење руске владе о догађајима у Китају, из кога дише највећа умјереност, што одговара и изјавама органа јавног миљења руске престонице, које смо у прошлом броју доносили.

К оним изјавама, врло је важно, што у последњем свом броју вели петроградско „Н. Време“ односно споразума јевропских држава у Китајском питању. Гроф Биров у својој окружници на владе њемачких држава вели, да у споразуму јевропских држава види јамство успјешног рјешења Китајске кризе. На то петроградски лист одговара: „Но то сагледаје јевропских држава у ствари се показује доста слабо. Оставимо рјечи, него гдје се на дјелу то сагледаје појављује? Инглези су одвели своју војску из Тјан-Цзина, јер им је потребита ради заштите Веј-ха-воја. Њемци такође су одвели своју војску, јер им је потребита у Цзим тау. Остаје за све само руско одјељење, а Јапонци се справљају да покоре Пекин. Међу тиме и руска војска могла би поћи у Манџурију, гдје би била потребитија неголи у Тјан-Цзину издржавати град из Китајских топова и бранити инглеске и њемачке концесије. Тви се разилазе, остављајући све Русима, позивајући се на њихово

самопожртвовање ради јевропског сагледаја. Тако је то сада, ал кад би ми довели 20,000 војске и пошли на Пекин — о! тада би свима одјељењима, који су отпловили из Таку, било потребитије да се нађу с нашом војском и да с њом иду у Пекин.. на сазват конференцију, како да се користе успјехом постигнутих заједничких дјеловањем савезне војске! Али служити јевропским дипломатима за повоску, на којој би се у Пекин одвезло два десетка Бисмарка равног калибра — не иде нама у рачун. Јасно је, да дипломатске формуле, које су довеле до кризе, никада неће показати пут да се из те кризе изађе. Јасно је да дипломатија, која се навикла да просуђује азијатске послове, окренутим лицем к Јевропи а леђима к Азији, никада неће увидјети прави пут у азијатским пословима, јер кад би се одрекле својих формула значило би осудити с њима и самог себе... Има више од мјесец дана да војујемо у Китају и још не знамо за судбу нашег посланства. А то је важно питање, јер од њога зависи наш даљи начин дјеловања! Највјероватније је да су посланства недирнута, а ако је тако, онда то може бити само вољом пекинске владе, ма каква била и даље неће бити иначе, јер су посланства потребита пекинској влади и она ће се постарати, да их сачува до коначних преговора. У сваком случају, посланства се нијесу могла одржати цио мјесец својим средствима. Што сада? Одити на Пекин, изгледа да у Русији то нико не жели; оставати у Тјан-Цзину непомични — нема никака разлога. Мислити о подржању фикције јевропског споразума — ах, колико нас је стала стварних жртава, пораза и тешких губитака и уступака та фикција! Зар опет да приносимо жртве том дипломатском Молоху? Ми имамо свој задатак на далеком истоку — да оградимо железницу. Тај је наш задатак мимо Јевропе, и она одиста не мисли да нам га ни трукла облакна. Па хоћемо ли ипак нешто очекивати од заједничког с њом дјеловања? Ако Китајска влада не може уздржати ред у Манџурији, треба да је ми замијенимо. Али треба изјавити, да се ми боримо само с побуном, и да ћемо Манџурију повратити, тек се у Пекину установи чврста влада, као што смо у своје вријеме заузели на опет повратили Кулцу. Ми смо зашли са старог пута наше политике с Китајем, и сада треба да се на њ опет повратимо. Земљините Манџурије нама није од потребе, него је нама потребито на њему мир и чврста управа. Ако Јапонија жели ићи у Пекин, нека иде — ми имамо свој задатак, и на њ треба да се ограничимо, да не загазимо у догађаје много даље, него што бисмо и сами жељели, и да не изгубимо слободу дјеловања и по осталим дјеловима свијета. Тако ћемо се одијелити од свих јевропских држава на засебно мјесто и то ће бити за нас корисно, јер само заузевши у Азији самостално мјесто, нас ће Азија разумјети и престаћемо изгледати јој непријатељи.“

ДОГАЂАЈИ У КИТАЈУ.

Руско званично саопштење. Што се збива у Китају, не може се јервати дневним телеграфским вијестима, јер се сваки дан те вијести поричу међусобно; него ваља причекати, док се истина успостави, и чекати званична саопштења. Ево прво такво саопштење, које доноси „Правитељствени вјесник“ о току тијех догађаја у првом њиховом почетку:

По извјештајима из званичних павора о појави и развоју садашње буне у Китају све се боље види, да су антихришћански покрет Китајски одавна справљале мјесне националне странке, услед допуштања влада, да иностранци јаче развијају индустријално и особито мисионерско дјеловање. На чело тог покрета ставили су се неки Китајски сановници изван службе, који раде да оборе закониту владу и да захвате власт у своје руке.

Иностранци преставници у Пекину и ако су знали за тај покрет, нијесу претполагали, да ће узети тако пријетече размјере, тијем више, што је слични покрет прошле године био одма савладан суровим мјерама централне владе. Услед добивених извјештаја о нападајима на мисионаре и о крвавим поступцима са њеким иностранцима, посланици су се ограничавали на обичне преставке влади Китајској, обраћајући пажњу на сукобе фанатичких Китајца са Хришћанима, који се с године на годину понављају.

Још 13 маја руски преставник извјестио је царску владу, да иностранци преставници у Пекину не виде основа, да сматрају централну владу неспособном да савлада тај покрет. Руски ратни брод, који је био дошао у Таку ради обране наших поданика, по наредби наше мисије, опет се повратио у Порт-Артур, док ниједан од других преставника није тражио шаљене бродова. Г. Гире, као и сви његови другови, ипак су поспјешили, да им се пошаље у Пекин, свакоме по 75 момака, што је прошле године било добро ради обезбјеђења мисија.

Међу тијем преписка са Цзун-Ли-Јаменом (владом) настављала се. Китајски министри увјеравали су, да су готови да савладају устанак и збиља су се заузимали, да га угуше, али на жалост бунтовници су успјели да склопе на своју страну неке од више независних гувернера провинцијалних, који су им знатно помогли, потицајући на буну и владину војску, која им је стала на расположење.

Цзун-Ли-Јамен очевидно није био у стању да се бори против буне, која је била захватила сву царевину. Ипак је од нашег преставника стигло 20 маја извјешће, да је дослаком тражене помоћи у престоницу мирније, и да се само у дворцу наставља борба између заштитника Боксера и њихових противника. Ова тишина није дуго трајала, јер послје недеље дана г. Гире телеграфира узнемирен, да је „улога посланика свршена и ствар да треба, да пређе у руке адмирала Само брз долазак јаке војске може спасти иностранце у Пекину.“

Услед тога посланик је био одма обавјештен у Пекину по телеграфу, да је начелнику квантунске области наређено, да стави на расположење мисији четири илјаде момака, тек то затражи. Овај телеграм на жалост је касно стигао: бунтовници су били већ опколили престоницу, разрушили све путеве општења са Пекином, и кренули на Тјан-Цзин, гдје су се биле окупиле међународне силе. Ипак је руској војсци, коју је био адмирал Алексејев отпратио из Квантуна, било наређено, да ради да успостави саобраћај са Пекином, да се стара о обезбјеђењу руског преставника и руских поданика у Пекину, и тако у границама могућности да припомогне централној влади у борби са бунтовницима. Тој задањи одма су бунтовници стали на пут како заузешем тврђаве Таку, тако и усредоточењем знатног броја њихова у Тјан-Цзину. У исто доба стадоше долазити вијести о огромној сили Боксера у Пекину, на коју је наишао адмирал Сејмур са међународном војском. Положај је сваки даном поставао тежи у самој престоници, законита влада није била у стању да задржи народни покрет, како се говорило, царица регенткиња била је утекла из Пекина, а принц Туан захватио у своје руке власт са прогласом да се истребе сви иностранци.

Посред многих узнемиравајућих вијести, дошла је једна утјешна, да је по настојању њеких чланова владе била дата могућност иностраним посланицима, да из Пекина изађу са пратњом њихове страже и Китајске војске. То је давало наду, да ће адмирал Сејмур срести посланике и и тако их извистити. Несрећом, те се наде нијесу обистиниле. Подполковник Ширински, који је из Тјан-Цзина пошао са одјељењем међународне војске у помоћ инглеском адмиралу, није дознао ништа о судбини иностраних преставника. Капње се доанало да они нијесу никуд из Пекина крћали; и како се сада зна, њемачког посланика барона Кетелера бунтовници су убили 5 јуна, а остали, по свој прилици, успјели су да се склопе у једну од сачуваних мисија, издржавајући опсаду многобројне гомили бунтовника.

Сва брига о повећању међународне војске, од како је ступила на Китајско земљиште имала је у виду, да спасе посланике и остале иностранце у престоници. Али по добивеним последњим извјештајима од адмирала, број све међународне војске допире тек 20,000 момака; а Китајских бунтовника на простору до Пекина 150,000. У тијем приликама рађа се тешка сумња да ће се моћи кренути са успјехом међународна војска ка Пекину, док не стигну знатна појачања.

Како данас Китајска влада сплом ствари не може одољети револуционарном покрету, само собом се разумије, да сва тешка одговорност за могуће посљедице пада на побуњене Китајске сановнике и њихову дружину, који су успјели да захвате власт у своје руке.

Књижевност, умјетност и просвјета.

† ЈОВАН СУНДЕЧИЋ.

Оборен капљом прољетос, послје тешког боловања, јучер је у Котору преминуо наш опће љубљени и опће поштовани старина протопоп Јован Сундечић, дугогодишњи секретар Њ. В. Господара Књаза Николе, снажни пјесник до посљедњег свога дана и челични српски патриота и словом и пером и читавим својим животом.

У ту борбу се упустио у првом народном покрету у Далмацији, својој отаџбини, побратимивши се са прваком народним Дон Михом Павлиновићем, и када се челик карактер није могао превити владајућим приликама у Далмацији, био је принуђен да тражи себи уточиште на Цетињу, гдје посвећује све силе свога просвијешеног ума и пламтећег срца у служби Њ. В. Господара, код кога стијече љубав и пажњу, које су га до гроба пратиле.

Посљедних година живио је у покоју у Котору, али је често на Цетиње сам долазио, и често позиван био, и дуго оставао од свакога предусретан љубављу и поштовањем, која се љубав и поштовање наше најбоље показало о прослави његове педесетогодишњице свештеничког и пјесничког рада.

Његов патриотски рад у Далмацији па у Црној Гори стекао му је гласа и поштовања не само у цијелом Српству него и у цијелом Словенству, чији је ревносни апостол био.

Најбоље своје силе у млађе доба посветио је слози српско-хрватској и његова је вјера у ту слогу тако чврста била, да је задржавао српски отпор неправедним хрватским претензијама све док није увидно, да његовог побратима Павлиновића не руководи она иста света народна мисао,

koja je njeга rukovodila. I kad je doživio da se u hrvatskom glavnom gradu ni srpska pravoslavna bogomoља ne štedi, to je bila tenka rana njegovom patriotskom srcu; i posljednje njegove stihove u pjesmi devetnaestom vijeku, koju smo u ovom listu печатали, та рана му је диктирала као његов завјештај Србима и Хрватима.

Напрасите нарави као обично свака племенита душа, био је тако добар, да није наодио мира, док није неправедно увријеђеном обилату задовољштину дао — јер је био прави свештеник правде, којој је вагда на сваком мјесту искрено служио.

Послуживши тако Црној Гори и народној српској и словенској мисли преко граница Црне Горе, и оставивши нам примјер поштења и ревности у тој служби, он је заслужио сузе и цвијеће благодарности, којим данас обасипље његове смртне остатке његова прва и друга огацбина, Далмација и Црна Гора, који ма је на корист и понос живио; а као српског pjesnika њега данас у крило српског Пантеона примају свијетле сјени Гундулића и Качића, Његоша и Мушицког, Бранка и Меда, и осталих наших заслужних покојника, да с њима вијек вјекую у слави и неумрлости!

Вјечни покој твојој племенитој души, наш драги попе Јово! Вјечнаја тоби памјат!

на гробу

свештеника, pjesnika, родољуба

Јована Сундечића

Ник. Ст. Љубиша.

Добри старче и ти оде:

Камо и сви живи греде,
Камо и сви путе воде —
Цар, сврмах камо слједи.

Т'јело земљи, Богу душа!
Тако бива вјек до вјeka...
Ал' ко Вјечну Правду слуша —
Тог награда вјечна чека!

Правда ти је на олтару
Твога срца гвездо вила; —
Љубав к роду и Владару
Уз престол те узвисила!

Умом, ерцем у све доба
Служио си вјерно роду, —
Од кол'јевке па до гроба:
Све за Српство и слободу!

И у срећи и у б'једи
Ти си знао род љубити,
А сад ће те, старче с'једи,
И он хвалом заносити!...

ЛИСТАК.

РОВИНСКИ РУВАРЦУ.

Док је излазио у „Бранкову Колу“ Томановићев одговор г. Руварцу, у нешто доба одговарао му је и г. Ровински, ком није био познат први одговор; и ми смо с нестрпљивењем очекивали овај други, који изађе тек у априлској свесци „Журнала министарства народног просвјешћенја“ у Петрограду под насловом „Црногорска историја пред судом архимандрита Платона Руварца“, одакле видимо, да се г. Ровински не само слаже са Томановићем, него управо да га још више допуњује и поткрепљује, као што ћемо то и доказати.

I.

Доказујући, да Црна Гора није била на вријеме владике никад независна и да њене владике нијесу имале никакве свијетске власти, осим духовне, из масе факта, поцрпнувши из докумената — писац у почетку своје расправе утврђује — да г. Руварац сматра најважнијима и рјешавајућима следећује факте:

1) Владика Пахомије (око г. 1568) одио је у Цариград са жалбом Султану против Турака, који су били завладали риболовима комоког и цетињског манастира, и у добивеном Султанском ферману, управљеном на црногорског кадију, стоје следећи парази, који показују зависност Црне Горе од Турке: „Пред громовићем мојијем двором владика Пахомије од стране калуђера, који стоје у Ђум и Цетиње, који су у кадијини више речеми и т. д.“

2) Суђење и осуда турским кадијом спора о земљи између владике Мардарија (око г. 1658) са Хумцима и

Дух твој живи и креће се
У далеке српске краје...
Пјеху Србин клањаће се...
Кроз потоње нариптаје...

И он ће га кријепити
На пут славе, да не касни,
Гдје му треба крв пролити:
„За слободу за крв часни!“ —

Спавај мирно сред покоја! —
Добро сјеме добром наче:
Вјечно ј' с нама душа твоја:
Свештенике и pjesнике!...

(Јубилеј Дум Ивана Стојановића.)

„Дубровник“ доноси на челу листа проглас Српске Дубровачке Академске Омладине, који позива српски народ да се придружи прослави седамдесетогодишнице вриједнога књижевника и четитог Србина Дум Ивана Стојановића. У том прогласу дубровачка омладина овако између осталог вели:

Ведро небо српско дубровачко, које се некад бјеше осуло силним, гелемим и безбројним звијездама pjesnika, књижевника, умјетника и научака, данас се, на жалост, силно помрачило, звијезде се — јак! — махом погасиле... Једна од посљедњих звијезда, на хоризонту српског дубровачког, то је без сваке сумње наш дични старина Србин и књижевник, каџоник дека — Дум Иван Стојановић...

Дуги низ година устоњу је већ у попор ледена заборана, како се је на српском небу појавио Дм Иван Стојановић. Од тога свијетлога дана па до данашњег рјечју и дјелом и савјетом и пером наш је Дм Иван увијек био справан, да све своје замашне и непроцењиве силе преда у службу Српству и српском имену. Петрајујући и пишући — уз остале своје радове — о историји, литератури и култури града Дубровника, наш је Дм Иван учинио двоструку услугу српском роду: прво, задужио је српску књигу, јер је тиме попунио ову празнину која се је у њој већ од вајкада тако живо осјећала, друго, учинио је голему услугу српској мисли у овим изложеним крајевима, јер је у ово бурно и мутно доба изишо пред очи данашњег нараштаја праву истину о његовом народном поријеклу и испунио му груди поносом славе, моћи и величине некадашње слободне српске републике на Приморју... Али — Дм Иван Стојановић је нешто веће, нешто узвишеније, нешто сјашије изнад свега тога: он је такав челик-карактер, каквих се данас мало налази! Колико је год заслужан овај великан, који уз погодне прилике развија своју дјелатност на корист народу, толико је још већи онај, коме све препоне на путу стоје, коме су све прилике не само непогодне него чак и до зла Бога противне, а он ипак савлађује све то и неуморно ради на блаштину и напретку свога народа. А такав је доиста Дм Иван Стојановић!

Ко може познати наше прилике, ко може, ма из далека, да замисли, шта све мора да претрпи у овим крајевима научак и радни Србин католик у ошће, а католички виши свештеник падаше, тај ће моћи лако степи макари и блиједу сјенку

3) Писмо владике Висариона и црногорских главара млетачком генералном провидатору Далмације Јерониму Борнеру (1688), у ком говори да су до тог доба били под Турцима а сад долазе под крило Принципово и моле да им пошаље за управитеља Запа Грбичића

„Сва три ова случаја нијесу ни издалека таквог карактера — вели Ровински — да би се њима могло ријешити ништа без апелације, као што то чини о. И. Руварац и захтијевају објасњена, боје би повстава. Повставамо се с тога, да мјесто њега ми допунио тај недостатак. Прије свега он прекида, да су риболови, о којима је ријеч, пали под властину Турку са свим земљиштем, што их окружава, још у доба Црнојевића, кад су они оставили Хабзбурк, под којим се налазе они риболови, а последије су Црнојевић оставили и град Обод, чим се још више ранирила власт турека у Зетској држави. На који начин је могао владика издавати наредбе туђим поданицима и још на туђој земљи? Освајач не уважава права онога, чија је земља освојена, па и саме мјесне, и ако туреке власти, то нијесу могле ријешити без своје више владе, или без самог Султана; и за то владика није преоставало друго него се обратити у Цариград. „Али — наставља проинички о. И. Руварац: да је тај Пахомије био икакав владалац или регент, он би силу силом одбио, а не би ишао у Цариград, ставивши главу у торбу, да ниште заштите против насилја.“

„Ове фразе ништа не доказују него само поразујућу грубим немишљањем слабијега. А ми се дично одважности владике Пахомија, који се ријешити засрнути управо у лављу чељуст; ипак се види да је у њега било много моралне силе, којом је он импонирао Султану, те се не само здрав вратио, него је и постигао потпуно

успјех. непрјатних, неугодних и одвратних часова, које је Дм Иван Стојановић доживио на улици, у друштву, по пољима, па у храму, гдје се Бог моли од своје по Богу и по звану браће, а то све ради свога отвореног и неустрашивог србонања. Па када он, крај свега тога ни данас, кад је већ епична сједина обасула његову главу, ипак неће још да испусти из рука кретањ-барјак, него га још увијек момачки пошито и српски вије на корист милог нам Српства а не узак српских противника, онда ми не часгимо више Дм Ивана Стојановића само као угледног вишег црквеног достојанственика, као познатог и признатог српског књижевника, као ватреног и одушевљеног Србина, него се клањамо пред њим као пред ријетким челик-родољубом, узор-карактером, неустрашивим борцем за истину и правду...“

Српски народе! Дана 17 децембра ове године навршује се пуних седамдесет година од онога дана свијетлога, кад је Дм Иван Стојановић угледао свијетло божије. Српски народ не смије да допусти, да тај дан прође спримијен, јер је и захваљност једна од врлина, које красе и уздижу срце Србиново... Српска дубровачка академска омладина прегнула је, да тај дан прослави што свечаније и што достојније великога имена славењикова. Стога стављајући ту своју намјеру до угодног знања Србима свим и свуда, српска дубровачка академска омладина узимље слободу, да позове васцјелни српски народ са Дунава и Саве, Дрине и Мораве, Марине и Вардара, Милачке и Перетве, Мораче и Ријеке Црнојевића, да се уквратимо сви „од Пеште дажд до Црна Горе“ у једно велико, братско, српско коло и да сви заједно одамо заслужену пошту седамдесетогодишњем старцу, сиједом борцу за српску идеју, признатом и уваженом српском књижевнику, штованом каџоничку декаму, нашем дичноме — Дм Ивану Стојановићу.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Из Црмнице 28 Јуна. — Ни једна теорија није држим брже примјењена к дјелу него што је она из књиге г. проф. Јерговића: — „Најглавније болести и непријатељи наших ујева.“

У посљедњој трећини априла, кад тек стигле бјеху машине — штрцаљке — које је надлежно Вис. Министарство набавило и вересијом издало нашим (већини) виноградарима, који су их тражили, — стигне нам у Бољевићској основ. школи и тридесет примјерака поменуто књиге. Неог тог дана увече издате су и разасладе речене књиге тридесетини писмених и упливних лица, са увјетом, да сваком њоме послужити својим сусједима као и себе те да се сви једнако њоме управљају, као што је наређено било у спроводном писму од Глав. школ. Надзорништва. То је потретило баш у вријеме. Одма, сјутри дан књиге су биле уза штрцаљке по ви поградима, ће се из најбрже и без двоје већ раставра коњски камен и мањек од кљика, те се сасипају у нарочите бачнице и ту мијешају, чекају, у штрцаљке пуне и кропљење — штрцање — одпочиње све по

задовољштину. Допустићемо да је он ради те сврхе узео на себе и улогу Султана поданика; али је то била с његове стране хитна, којој су вагда прибјежавали и прибјегавају слабији пред јачима, одакле ипак не може се изводити, да је поданство постојало и на дјелу се признавало, као факт, основани на међународном праву и закону. Таквих односа код Турака у то доба није постојало ни могло постојати. Турци су тада представљали више војеку, који је постојано одила патријед, мачем и руци, него ли државу са одређеним територијалним границама, која би улазила у састав јевропских држава, и с њима стала у правилим међународним односима. У Јевропи су гледали на Турке, као на дошљак освајаче и насилнике, које је требало шиферати напругу у Азију; а они са своје стране гледали су на Јевропу, као на земљу, коју су они дужни били покорити. У таквим односима с њима су били и Црногорци: они су им се привремено и подлагали, не силом признавања њихових законитих права на то, или уопште каквих принципијалних мотива, него просто уступајући само сили, и само за вријеме; а међу тим су Црногорци наставаљали борбу с њима отвореном силом и хитрином, одбијали их, а кад-кад на њих и нападали.

У ствари са Хумцима о. И. Руварац не обраћа пажњу на то, што су ово били потурченици, на које се владичина јурисдикција и није могла простирати. Осим тога за вријеме владике Мардарија Црна Гора налазила се у њеком особито тешком стању, што је и потакло овог владика, да се обрати Риму к папи Урбану VIII, па и унију да прими. Народ ипак унију није примио, и по свој прилици, отуда је у народу о овом владичи предање, да је био каменован, било и са другог узрока. То је било г. 1640 а 1675 долази владика Руфим

по упутству изложеном у поменутој књизи, којег су се сви строго и озбиљно придржавали колико су смогли. Истина, правила и упутства за штрцање био је приредио и уз штрцаљке виноградарима послао и г. Мило Татар доста јасна и подробна, али књига г. Јерговића као да је дава овој повини више важности и маха

Штрцаљ — кропили су лозе ради лијечења у Бољевиће снц, у Године вјекна, у Лимјане мало виш; а и по свој нашој нахији мање више било их је који су шкропили. За то се има благодарити једино оној одлуди Вис. књ. Министарства, којом је ријешено, да се машине-штрцаљке а већином и коњски камен пададу виноградарима вересном.

Који су лијечили, они су излијечили. Ко је два пута са добро учинитом смјесом и у дво потретијено вријеме наштрацао — а ових је већина — он данас гледа у подпуно добром стању оно мало грозња што су му лозе указале биле и подпуно љетораст бујан и као икад напредан. Они пак, који су, било из тврдичлука — да се не потроше сувшино, — било из упорног не вјеровања — у ово лијечење, нијесу се никако примили лијечења, они данас и све од 28 маја охају на опустошеним виноградарима, — на које није остало зрна грозња на лози ни на једног листића на дну љетораста, који је тијем онепослобљен за род и до године па и при најбљим условима. Ова је појава изненађење за свакога овамо и предмет највећег причања. Данас нема тога маловјера, који би се поље посумњао у благодатну силу лијечења лозе поменутих начином. На идуће прољеће и маловјери и тврдице спремиће се с машином и трговачким материјалом за штрцање лоза па да би за то продавали ма што, па и они који имаду малек ошчине лоза. Ја то сматрам за велики корак напредка у нашој привреди, јер је лоза најглавнији ако не једини извор за наше надржавање и опстанак, особито у ова села, што су обез-пољена у доцније вријеме са Скадарским блатом, т. ј. што им се данас по пољу-мајци хљеба — стере Блато и пасу рибе, без да је у њем пало једног килограма сјемепа. И за ову крупну невољу, коју трпе „љужани“ т. ј. они којима пољска добра отима Скадарско Блато и обезхљебива их, имао бих да пишем и писаћу, ако ми они примите и уважите, цијењени Господине Уреднице. И ту бих имао један важан лијек против тог крупног ала да предложим нашем Министарству — или Одбору Министарства Привреде, који, кад би се усвоио био би врло замашан корак напријед...“

Марко Лековић.

(На врло младим воћкама не ваља остављати род.) Да воћка може добро и дуго година равати, треба прво да прибави себи снаге. Ако на врло младим воћкама остављамо воће, проћи ћемо него тако, као и кад младе коње прије времена почнемо хватати у кола. С почетка млади коњи екакућу у колима, на рад се много не осврћу, али само за кратко вријеме; а кад би требало да су у пуној снази, већ су изгурени, измучени и израђени, јер је рад потрошио сву ону снагу, која је требала тијело у коња да оснажи и очеличи.

(из Бољевића у Црмници), који присаједињава православљу дпо Куча, који су били католици. Што доказује, да се духовна сила опет појавила, а опадање да је било само привремено

У тешком положају се Црна Гора налазила и за вријеме владике Висариона Бајице. Цетињем су били испред тога завладати Турци, од којих се ослобави само помоћу млетачком, или тачније помоћу Срба из Боке, као што је то и кашње бивало. То ослобођење зблио се под предвођењем Запа Грбичића, бокеља из Грбља, који је већ једном управљао Црногорцима и стекао тада код њих такав уплив, да су га опет некада за управитеља Црне Горе, а у виду пријетећег у то доба Сулејманпаше — с њим једино одјељење регуларне војске. Али позивући к себи Грбичића, по званичном положају млетачког поданика, они га нијесу примали у својству млетачког чиновника, него за господара, да њима управљају Грбичићи „вагда докле њих кућа боде.“ Очеvidно је, да се ту појављује цијељ извести Црну Гору из хаоса племенског живота под управом духовног лица, и организовати у њој политичку јединицу, самосталну са својим господарем, а само под протекторатом Млетачког.

Владика Висарион у том случају изразио је мисо, коју су кашње имали екоро сви слиједећи владике: владика Данил тражио је изласка из тешког положаја установљењем гувернадурства; владика Василије обраћао се Русији, да оца уведе какво политичко устројство; много одређењеније то је изразио владика Цетар I, који је за то отпращао у Русију два посланства и препоручао њеком Николу Давидовића, снабдјевени га на ту цијељ титулом обервојводе, и називом Црнојевића. Али, да то није било са стране владике Петра одрицање од независности Црне Горе, може се видјети из његовог

Ието је то и са младим још воћкама. Нека се нико не радује, ако му воћке још младе, неразвијене почну рађати; јер ако и буду носиле неколико година узастопце, док се када би требало најбогатјијег плода да доносе, једна се нађе нешто мало или баш ни мало рода. А то је отуд, што је дрво употребило своју снагу у род, а не за свој узрост и развитак. Што је дрво слабије у кржљавије, то се мање смјје допустити, да му род терети гране. А кржљаво је и слабо оно дрво, у којег су годишњи млазови слаби, нејаки. Са оваких дрва треба и цвијет скинути, у јесен или рано у прољеће јако окресати годишње млазове и поћубрити воћке.

Особито прве године пошље пресађивања није добро ни упутно, а на слабијим младацима није ни слободно, род оставити, јер је воћци у то вријеме потребно да сву своју снагу и храну употребљују на то, да јој се жиле ослабе, да јој круна и гране ојачају. Само кад је воћка стала на снагу и оснажила се — а за то треба 4—5 година, а неких пута боље и више — можемо је пустити да рађа, али ако прероди треба род проридити, да оно рода, што на воћци остане, буде што љепше и крупније.

„Нива“

(Болест на шљивама.) — У једном срезу округа Ло и Гарона у Француској, страдају шљиваци од год. 1898 од неке болести, која пријети да ће се раширити. Прво почне да опада лишће са границца и ове се све даље и ниже суше. У пети мах опажа се и јако лучене смоле, која истиче из округлих рупица. Код дебљих грана ове рупице свршују се у подуже рупе, које буши један инсекат. Ране, које напаси дрвету овај инсекат, јесу повод за лучење смоле, а ово брзо ослабљава дрво, те се ово почне сушити. Помоћ и лијечење у томе је, да се сшале ободеле гране, те да се тако униште ларве инсеката, а иначе да се дрво негује што боље по познатим правилима.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 7 јула

(Лијепа мисао.) У недељу, 2 јула, на дан Полгања Ризе Богородичине, једно лијепо друштво од 50 особа, ком се добровољно придружио и г. војвода Пламенац, кренуло је са Цетиња у излет преко Скадарског језера парабродом „Даница“ на островчић Брезовицу (Вешку), на ком се налази црквица, посвећена Ризи Богородичиној, коју је саградила благовјерна Госпођа Јелена Балшићка, шћер Цара Лазара. И како је на тај дан прије неколико година у Хајделбергу извршена срећна операција Њ. В. Књагиње Милене, која јој је драгоцијено здравље повратила, то је друштво пошло собом попа Марка Мартиновића, да у тој историјској црквици, отелује благодарарење. Како је била недеља, лијепа кита Крајињана дочекала је иззетнике, који су одма пошли к цркви, пред којом је г. др Л. Томановић растумачио Крајињанима на јеркви, која је ово друштво довела к овој цркви. Он је од прилике рекао: „Браћо! Сви се добро сјећамо, како смо на данашњи дан

стрепили за драгоцијено здравље народне Мајке. Њ. В. Књагиње Милене, кад се у далекој Немачкој подложила опасној операцији; сви се сјећамо оне радости, којом смо Богу благодарили, што је та операција срећно извршена. Тај срећни догађај збио се на данашњи дан Полгања Ризе Богородичине, у славу ког је дана зетска Владарка Јелена Балшићка оградиле ову Богомољу; и отуда се одма породила међу нама мисао, да у знак наше благодарности као завјет на славу данашњег дана Пресвете Богородице, обновимо ову црквицу, да се у њој на данашњи дан сваке године састајемо, и да Богу и Богородици благодаримо на њиховој великој милости. За то смо дошли да отпочнемо у дјело приводити ту мисао и да данас прво такво благодарарење у овој црквици држимо.“ Присутни Крајињани све три вјероисповиједи прихватили су ову мисао са радосним клицањем: „Живијела Књагиња Милене!“ — па је одма отпочело благодарарење у црквици, у којој се на зиду у апсиди још виде трагови велике слике Богородице. Било је дирљиво видјети и чути свештеника у сјајној одежди, на кпа сунчани зрак пада кроз пропали свод црквени ове тако нетрпјске црквице, на којој је сачуван патрис славне шћери Цара Лазара. Послије благодарарења слиједило је многољетије Њезином Височанству, па се излетници са срцем пуним задовољства стадоше разлијати да гледају остале старине овог светог мјеста. Ту је у средини једна виша црква са кубетом, ком је свод пануо, али су зидови сви здрави. Архитектура ове цркве изазива дивљење. Мало подале стоје рушевине кућа, по којима се види, да је ту био манастир и да је у њему Јелена Балшићка камене оградиле много мању црквицу, околу које се сада виде остаци тремови и колона развијених. По мњењу г. инж. Ђукановића, који је црквицу разгледао, с малим трошком моћи ће се обновити, јер је свод само изнад десне пјевнице пануо. Било је већ подне преваљило, кад је друштво пошло у Мурињима, на игало у хладове испод стабала да се одмори и поткријепи. Најприје су Крајињани изијели свој домаћи првенац са мезом, па је друштво изијело свој тајин. У најрасположенијем друштву, при најугоднијим разговорима о најмилијем друштвеној, отпочео је здравце г. војвода Пламенац, подиравши чашу у здравље Њ. В. Господара, изразивши своје увјерење, да ће Његовом Височанству угодна бити намјера друштвена. За тим је г. професор Живко Драговић држао сљедећу здравцу:

„Браћо! Скоро ће се напунити читавијех пет стотина година од онога дана, од кад се први пут на олтару овога светог храма зајева св. Божија служба.“

„Мучно је и тешко било оно вријеме у које се овај храм подиже. — вријеме, кад се Ђорђе Странимировић Балшић, господар зетски, спремаше да остави овај свијет, а да пријесто зетски заузме његов младољетни син Балша III у своју мајку Јелу, шћер косовскога мученика цара Лазара, која и овај храм подиже. Беспријерна је љубав Јелина према своме народу, а још више њено јунаштво и прегнуће, које показа као владарка и као мајка у борби с Млечићима, да поврати своме сину

и оргне из ганца крвлатога лава пријестолни Скадар и друге, раније изгубљене земље. Но насташе још тежа времена... и опушће ови свети храм, и служба Божија на његовом олтару замуче...“

„О, како се ми морамо осјећати срећни и пресрећни, што баш нама паде у дио, да св. службу у овоме храму поновимо и да на рушевинама овога св. олтара данас одслужимо благодарарење Богу, и то зашто? — Зато, што је милостиво Богу угодно било, да баш на данашњи дан, у Хајделбергу 1894, спасе драгоцијено живот наше Узвишене Владарке и њезне мајке црногорскога народ Књагиње Милене. Добродетелна њена осјећају се подједнако од пријех кућа, па до потоње сиромашне појате, а љубав њена према своме народу толика је, да је готови жртвовати за њ и своје најдрагоцијеније благо; а као доказ тога нека вам послуже оне њене ријечи, које рече Своме Височанственом Војни и Црногорцима, при подаску у потоњи рат: „Идите с Богом! Ја жалим само то, што ми Данил није виши, да и њега пошљем с вама!““

„Осјећај безграничне благодарности према Богу и према Њој довоо нас је овамо, да тај осјећај и видљивим знаком покажемо, и да нашијем скромнијем жртвама обновимо ови стародревни храм св. Богородице, скорје помоћнице и цијелитељице свију који страдају; да се у њему и унапријед на данашњи дан служи служба и благодарарење за здравље Њенога Височанства Књагиње Милене, а за њено здравље ову чашу подижемо: живјела Књагиња Милене, срећна мајка свога народа!“

Задовољству и радости Крајињана, дао је израза г. командир Лекић, захваливши друштво, што је ту мисао потакло обешћани припомоћ Крајињана, да се та лијепа мисао и оствари, завршивши најоданим ријечима здравицу Њ. В. Књагињи Милене. Г. Јанко Вукотић подигао је чашу у здравље Крајињана свих три вјера, славећи њихову оданост Господару и Црној Гори, њихову међусобну слогу, и њихове друштвене врлине. За тим је г. секретар Дожић напио Њ. В. В. Књазу и Књагињи Насљедницима, па је г. поп Марко Мартиновић напио г. војводи Пламенцу, који је војеноа по Крајини и доживио њено ослобођење, а госп. војвода попу Марку, који је први послје стотина година пропојао у овој старој српској задужбини.

По обједу су присутни намећу себе изабрали одбор за обновљење ове цркве, ком је пресједник г. војвода Пламенац, и сви присутни су одма записали своје прилоге, што ћемо другом приликом објелодавити.

Испред захода сунца друштво се повратило на „Даницу“, али га Крајињани нијесу оставили, него донекле испратили, па се у своју лаћу укрцали, поздрављајући га пуцњавом из пушачка, а с „Данице“ је њих отпоздрављала пуцњана из револвера.

Друштво не може да се нахвали уживањем тога дана, који ће остати сваком излетнику у најљепшој успомени, што се има захваћати на првом мјесту г. Шпиру Поповићу, који је водио бригу о свему да свако буде задовољан, ком је друштво било повјерило улога домаћина.

Одбор је сјутри дан саопштио Њ. В. Господару одлуку друштвену, који ју је са задовољством примио; и у недељу одма одбор шиле свога секретара г. проф. Драговића, да надгледа прочишћавање земљишта око цркве.

(На спроводу Сундечићевом) заступале Њ. В. Господара г. Перо Рамадановић, наш агент у Котору, и вијенац положити. Одове су пошли на спровод сљедећа господа: протођакон Радичевић, поп Марко Мартиновић, проф. Љешана, гл. школ. надзорник Ђуро Поповић и проф. Новаковић, као заступници Митрополије, Министарства просвјете и наших друштава Читаонице и „Горског Вијенца.“

(На међународном медицинском конгресу у Паризу) одређен је да заступа књаж. владу г. др. Перзић, шеф нашег санитета.

(Личне вијести) Ових дана били су на Цетињу г. Кракау и г. Корабљев, гимназијални професори из Петрограда.

(Вријеме.) Од суботе грије благотворно сунце те је наступила права илинска врућина. Само јучер послје подна било се наоблачило и пала је пред вечер лијепа кишица на Цетињу и на Његушима, а по унутрашњости на Андријевици — па се ноћу опет разведрило.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

ПАРИЗ, 2 јула. — Народна светковина прошла је мирно, само је било њеких изгреда без значаја — више особа рањено и њеки уапшени. Лубе је присуствовао војничкој смотри, живо акламиран. Двојица, што су викала: „доље Лубе“ — била су уапшена. Лубе је управо писмо ратном министру, у ком истиче модификације оружјања остварене, хвала судјеловању парламента, велећи да је снага војске најбоље јамство мира.

БУКАРЕШТ, 2 јула. — Предстоји министарска криза.

БУКАРЕШТ, 5 јула. — Кантакузени дао оставку и препоручио Карпа за састав новог кабинета.

ПЕТРОГРАД, 5 јула. — Персијски Шах стигао, дочекан свечано Царем и члановима царско куће, и народним овацијама.

БУКАРЕШТ, 6 јула. — Карп се примом састава новог министарства.

ШЕРБУР, 6 јула. — Лубе је прегледао флоту, акламиран становништвом.

БУКАРЕШТ, 7 јула. — Карп је саставио ново министарство.

Англо-бурски рат.

ЛОНДОН, 6 јула. — Робертс телеграфира из Преторије 17/7 да је непријатељ напао енергично на лијево крило Полкарева и покушао да освоји позицију. Непријатељ изгубио 15 мртвих, 50 рањених и 4 заробљена, а Инглези 7 мртвих, 22 рањена и 23 заробљена.

Догађаји у Китају.

ПЕТРОГРАД, 2 јула. — Телеграф између Таку и Тјан-цзинга успостављен, а жељезница ће брао бити успостављена.

ХОНГОНГ, 2 јула. — Лихунгчанг добио је наредбу да одма иде у Пекин.

ХАВАРОВСК, 2 јула. — Оклопњача „Петропановск“ стигла је из Таку са раненицима руским и иностранним. Ратни савјет савезне војске одлучио је да се утврди у Тјан-цзингу и обезбједи саобраћај са Таку.

Шангај, 2 Јула. — Гласопоша из Пекина тврди да су легације још здраве.

ЛОНДОН, 3 јула. „Рајтер“ доноси из Шангаја: званична депеша шангунског гувернера тврди да су сви иностранци у Пекину пову-бијани.

— Депеша Сејмурова од 9/7 из Тјанг-цзинга вели, да су Јапанци

одговора руском светом синоду, кад му је овај синод хтио показати своју власт.

„Из тога се види, да су владике имали двојаку власт, духовну и свјетску, и они су припавали неправилност и неугодност таквог положаја, и за то сами тражили изласка из целог. Владика Петар II, такођер тражи изласка из тог положаја, и да приготови Црној Гори свјетског господара, послао је у Русију свог синонца Павла ради образовања, које приличи будућему његовом положају, и да на то добије санкцију Русије. Али је овај синонац умро, прије него је довршио образовање (он је био у пажеском курсуеу, и остварио је ту мисао други му синонац Данило.“

Што је република млетачка данала плате и дарове владикама и главарима, то је чинила и турским шахама, и извјесној суму плаћала је и турској власти, ради својих сврха. Али су Црногорци вазада, кад је требало показивали на дјело да су независни од Млетака; тако послје поменутог пленма, кад је Сулејман напао на Цетиње (1692), Црногорци нијесу хтјели против њега војевати под млетачком заставом, што се види из млетачких званичних докумената у збирци „Montenegro da relazioni“ и т. д. И да Сулејман-паша није проћерао Млечиће са Цетиња, одиста их шаху Црногорци проћерати.

Ровински је тако доказао, да су она три факта Руварчева случајне појаве, које нијесу са собом осављале никаквих последица, и сасвим с разлогом вели: „О И Руварац ниједини фактима, која имају значаја само привременог и у сфери врло ограниченој, приписује значај врло широк и општи, да ва основу истих одповрне противна мњења, која се оснивају такођер на фактима.“

Истина је, да се Црна Гора кроз прва два вијека послје Црнојевића нала-

зла у великој опасности; али је такођер истина, да су Срби из Старе Србије и Херцеговине у њој нахођили прибежиште, управо у Катунској нахији. Истина је да се кадгод и данак сакупљао, али помоћу велике војске, и то је било просто плачкање; па кадгод нијесу могли Турци ни до плачке доћи, него је њихова војека разбјегла натраг бјежала, као год. 1604, што опширно Болица описује.

Руварац, ставши на турско-млетачко официјално владикство, не уваја ни она ограничења Гудубинског и Јиречена, на чији се ауторитет сам позива. И како има писаца, који неправилно примјењују Црној Гори термине држава и државна власт, Руварац је узјахао на ту негодну примјену и разиграо. Али ствар није у ријечима, него у стварима и смислу њиховом.

Држава је пала тек је нестало државног господара; прекинуо се државни живот са административним, судбеним, вјерним, финансијским установама; али настапа племенски живот, у ком се све врши по неком поретку и закону; ту је власт домаћина, власт племена; ту су народне скупштине на зборним главинама или глумина. Народни обичај долази мјесто закона. И тај племенски живот чврсто се удржао до XIX вијека, а остало му је трагова и до данас, по којима се може судити, какав је био у старо доба.

У цијелој тој организацији у реду са кнезовима, кметовима и војводама стоји духовенство, и као људи интелигентнији, духовници су етапи изнад свјетских главара, особито пак као служитељи цркве. А над свом том унутрашњом организацијом стојао је митрополит, кога је народ бирао као и остале главаре, и звао га владиком, у чијој се особи и огледало јединство свих племена.

Ту појаву Ровински тумачи историјским фактом, што су и доба српског цар-

одбили Китајце, узели 4 топа, и Китајци да су имали велике губитке.

— Депенс од 12/7 доноси да су Китајци опет нападали и били одбијени, са великим губитцима с обе стране. У Тјан-цзин је приспјело 1500 америкаца.

ЈОКОХАМА, 3 јула. — Министар китајски добио је депешу из Пекина, да су Кетелер и други иностранци убијени усљед бојева код Таку. *Влада чини све могуће да заштити иностранце у Пекину.*

ЛОНДОН, 4 јула. — „Деликс-спрес“ доноси из Шангаја од 15/7 да су сви иностранци у пекингској провинцији и 20000 католичких Китајаца у провинцијама Хупси и Хоран поубијани посљедних дана. Мноштво Боксера иде на Вејхаеј.

— 13/7 Китајци су напали на Тјан-цзин и били су одбијени. Пало је 40 Инглеза. Губитци руски и америкашки такођер су тешки. Два америкашка пуковника и један руски убијени.

ПАРИЗ, 4 јула. — У министарском савјету Делкасе је саопштио депешу консулску од 9/7, која вели да је у Шангај стигао царски декрет, који наређује властима да се Боксери истребљују а легације да се штите.

БЕРЛИН, 4 јула. — „Волфиро“ из Чифу од 15/7 доноси да су тврђаву и китајски дио у Тјан-цзину 13/7 заузели савезници под командом јапонском, са тешким губитком.

БЕРЛИН, 5 јула. — Шеф ескадре телеграфирао је из Таку 14/7, да су савезници заузели 13/7 сва утврђења у Тјан-цзину осим једног.

ЛОНДОН, 5 јула. — „Рајтер“ доноси из Тјан-цзина 13/7: савезници данас напали на китајски дио Тјан-цзина, китајске позиције бомбардирани и узели 8 топова.

— „Делимаљ“ из Шангаја од 17/7 доноси, да су савезници 14/7 напали из нова утврђења дио Тјан-цзина и сасвим га заузели. Губитци укупни савезника у биткама од четвртка, петка и суботе износе 800 мртвих и рањених.

ПАРИЗ, 5 јула. — Француски консул из Шангаја 16/7 демантира да су у Пекину стараци поубијани.

ВАШИНГТОН, 5 јула. — Консуо из Шантунга телеграфира, да је Лихунгчанг кренуо пошто је добио декрет наименовања за вицекраља Чилија.

— Китајски министар добио је депешу по којој би били *министри и остали иностранци у животу до 9/7.*

БРИСЕЛ, 6 јула. — Белгијски консуо из Шангаја јавља по вијестима из китајског извора да су *иностранци у Пекину прибјегли у дворац принца Чинга.*

ПЕТРОГРАД, 6 јула. — Телеграм из Иркутска од 1/7 јавља да Китајци бомбардирају Благовјештенск. Говори се да су Руси заузели Ајгум.

ПЕТРОГРАД, 7 јула. — Проглашено је обсадно стање на Амуру, у Благовјештенску, Никољску и Владивостоку.

НАПУЉ, 7 јула. — Китајска експедиција кренула је. Краљ је присуствовао крећању.

ЛОНДОН, 7 јула. — „Рајтер“ доноси из Хонгконга 17/7 да је Лихунгчанг присио, изјавивши да је добио вијест, да су сви *иностранци посланици у Пекину очим Кетелера и остали иностранци здрави били до 8/7.* Указом потписаним од Царице и Цара наименован је за вицекраља Чилија и изразио је наду да ће уредити ствар са велесилама без рата. Из Шангаја је кренуо пут Пекина.

— „Рајтер“ доноси из Шангаја, да су иностране жене и дјеца позвани да се склопе на Јактсекианг. Код Кинкјанга букнула је побуна. Мисионери су поубијани, цреве запаљене.

ПАРИЗ, 8 јула. — Китајски министар саопштио је Делкасу да се преда Лубету телеграм китајског Цара, који тражи посредовање Француске, *не сиomiњукл ништа иностране посланике у Пекину.* Делкасе је одговорио да ће се Лубетов одговор послати француском посланику у Пекину, али француска влада чека да буде увјерена да је Пишон жив и здрав.

— По једном телеграму из Шангаја од 19/7, *иностранци посланици у Пекину били су живи и здрави до 18/7.*

ЛОНДОН, 8 јула. — Болфур је саопштио у доњој кући, да је поднесен предлог закона у горњој кући, који овлашћује владу, да стане на пут увозу ратне муниције у Китај.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Н О В О С Т.

ново велико издање 1900.

Р Е Ч Н И К

Страних ријечи

које се употребљавају

у говору, у новинама, у временским списима и у књигама.

На великом формату 276 страна.

Цијена 80 новчића

Српска Књижара

Браће М. Поповића
у Новом Слду.

О Б Ј А В А.

На основу ријешења Књ. Министарства Правде од 23. јуна 1900. г. бр. 997, Управа Централног Казненог Завода у Подгорици јавља, да ће на дан 23. јула ов. год. држати јавну лицитацију за лиферовање осуђеничке хране, и то за годину дана, т. ј. од 1. августа ове до закључно 31. јула идуће 1901. год. Ближа обавјештења могу се сазнати свакога дана у управиној канцеларији.

Овим се о наведеном доставља трговцима и подузимачима с тим, да сви они, који би вољни били лицитирати, реченог дана буду тачно у 8 сати прије подна у Канцеларији ове Управе, гдје ће се лицитација држати.

Подузимач, коме се речена лиферација уступи, дужан је положити кауцију од 100 наполеона било у готовом новцу, било у сигурној покретној или непокретној залози или сигурном јемству.

У Подгорици, 26 јуна 1900.

Број 176.

Из Канцеларије Управе
Казненог Завода.

(2—4)

О б ј а в а.

Сагласно наредби Великог Суда од 23 маја т. г. број 639 IV. 1900. 206. овим се износи на јавну продају цијело имање командира Ника Ш. Кусовца за измиру његових дугова, имање се састоји из сљедећег.

I. На Љуботињ једна кућа на таван и четири рала земље ораће.

II. Двије куће на Ријеку једна на два тавана, на тако звано мјесто мостина, горњи таван су три камаре и кухином, доњи таван једном великом камаром, оцаклијом, тарацом више воде и подрумом, кућа друга поземљуша су три камаре и на страну воде ријеке један кантун разваљен од поплаве воде.

III. У Жабљак такозвано мјесто Труше 12½ рала ораће земље у поље Цеклинско рала 6.

Ко би желио купити цијело или одјелито у наведеним мјестима речено имање, нека се пријави потписатом Суду најдаље до 1 Септембра ове год. којег ће се дана уступити понудноцу највише цијене.

Ка броју 325.

Ријека, 17 Јуна 1900 г.

Канцеларија
Окр. Суда Ријечног

Број 55
154 (2—3)

Н А З Н А Њ Е
поштованим путницима

Отворио сам гостио-ничарску радњу

„ХОТЕЛ ЕВРОПУ“
на Немањиној риви. Хотел је првог реда реновиран; скопчан са телефоном, собе уредне и провидне, кујна изврсна, послуга брза и тачна, цијене умјерене, за многобројну посјету препоручује се,

Подгорица, 1 Јула 1900.

С поштовањем
Јован Голубовић,
гостионичар.

Број 56
47 (1—3)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Привлек м смрти нашег неизборављеног супруга, односно брата, стрица и ујака

МИЛИТА ЗЕКОВИЋА

који се послје дужег боловања, пресели у вјечност у петак 30 Јуна, у 47-ој години. Најтоплије захваљујемо свима онима који покојника у тешкој болести походите и хришћански тјешите; такође вјечита хвала свима који покојника до вјечне му куће испратите и хришћански не у овој преголемој тузи утјешите хвала, особита хвала проту Матановићу, протођакону Радичевићу, и попу Крсту Поповићу, који не жалите труда да што свечаније испрате по св. хришћанском обичају нашег непрежаљеног покојника.

Напокон хвала свима, који именом и брзојавно учествоваше у овој нашој големој жалости

О ж а л о ш ћ е н и :

супруга: Стане, брат: Нешо са фамилијом, сестра: Ружа, сестрица: Цвјетко Вукчевић са осталим родбином

Број 57
127 (1—1)

Ј А А Н А Ч И Л А Г

са својом 185 центиметара дугом плавом и бујном косом, која је нарасла употребљујући пуних 11 мјесеци помаду сопственог пронаода. Моја је помада испитана од најславнијих ауторитета и пронађена као једино средство против испадања косе, а постиже се сигуран успјех за раићење косе. Призната је као једино и најбоље средство за ојачање тмењаче. Употребом које помаде ојача код господе бра и коса и добију послје кратке употребе какабрик тако и коса природно свјетлије и јачиња а отклања сједећу косу све до дубоке старости.

Цијена 1 судића круна 2, 4, 6 и 10

Наруџбине се отирају поштом сваки дан онима, који овак унапријед пошаљу или приводе, да им се пошаљемо повећем поштом.

Наруџбине се шаљу на:

А N N A C S I L L A G

W i e n, I., Seilergasse, 5

Број 31
II. п. (12—20)

О Б Ј А В А.

Овим се и по трећи пут извеси на јавну продају кућа Неша Ивановића, постојећа у Катунској улици, у овдашњој новој вароши, пошто према поновлој објави од 11 Маја, број 1034 на 1 Јула ове године није давала ни приближну цијену.

Ко би желио купити нека се пријави потписатој Управи 1. Септембра ове године, јер ће се тога дана уступити понудноцу највише цијене.

Број 1610

Цетиње, 7 Јула 1900.

Управа општине вар. Цетиња.

Број 58
74 (1—4)